

Hranice přírodního parku Smetanka končí na břehu Kyjského rybníka. Divoké kachny si však užívají příjemného prostředí i této vodní nádrže

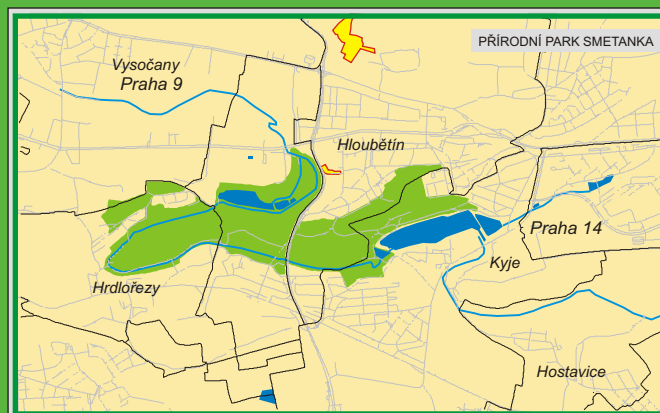
Území přírodního parku zahrnuje jen málo zastavěných částí a tak se kulturní památky nacházejí spíše v jeho bezprostředním okolí – např. dřevěná zvonička v Hrdlořezích ze 17. století nebo usedlost č.p. 2, tzv. Kožíkovský grunt. Musíme se samozřejmě zmínit o samotném místním názvu, který je uváděn k roku 1395 a jistě nevěstí žádnou bohubilou činnost. Neznamená to však, že by zde v minulosti sídlil nějaký krutý kmen Čechů, který by vraždil na potkání. Název svědčí spíše o tom, že tenhle kout Prahy byl tak trochu zapomenutý a vlastně až do 20. století si zachoval svůj venkovský charakter.

Ještě starobylejší jsou Kyje, které se rozkládají nad Kyjským rybníkem (také mimo přírodní park). Dle Václava Hájka z Libočan se tu odehrála již v roce 794 bitva mezi Čechy a Němci. Zajímavé je, že kyje si údajně nachystali Němci na Čechy. Nejstarší památkou je románský kostel svatého Bartoloměje prvně písemně připomínaný v r. 1306.

Dnes je okolí Rokytky, vlastní zalesněný hřbet Smetanky a lesnaté svahy mezi Hořejším a Kyjským rybníkem oblíbeným místem krátkodobé rekreace. Přírodní park tak představuje krajinářský komplex zachovalé příměstské krajiny v blízkém centru města s dominantou zalesněného vrchu Smetanka a zároveň důležitý rekreační areál.

Evropský fond pro regionální rozvoj spolufinancoval revitalizaci skládky Hloubětín, která byla realizována v r. 2009. Vznikla tak rekreační plocha, jejíž součástí jsou i menší horolezecké stěny.

Dominantním vodním tokem přírodního parku je Rokytky

Smetanka

Vyhlášen v roce 2009 na ploše 150 ha

Území přírodního parku se rozkládá kolem Rokytky a její údolní nivy. Na jihozápadě hraničí s Kyjským rybníkem, který není zahrnut do přírodního parku.

Středem přírodního parku se táhne lesnatý hřeben vrchu Smetanka (242 m n. m.), svah U hloubětínské vinice (Hloub) a svah Pod Hájem nad osadou Aloisov.

Přírodní park navazuje ve východní části na přírodní park Klánovice-Čihadla a společně vytváří hlavní území „zeleného klínu“ táhnoucího se od východního okraje Prahy do centra, který se v závěru projevuje vrchem Vítkov (270 m n. m.) na Žižkově.

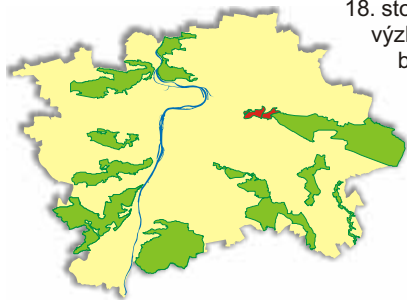

Středem přírodního parku se táhne lesnatý hřeben vrchu Smetanka (242 m n. m.), vlevo tok Rokytky

Území přírodního parku se rozkládá kolem Rokytky a její údolní nivy. Na jihozápadě hraničí s Kyjským rybníkem, který není zahrnut do přírodního parku. Přírodní park se skládá ze dvou částí, které dělí jedna z dopravních tepen Prahy – Průmyslová ulice. Středem přírodního parku se táhne lesnatý hřeben vrchu Smetanka (242 m n. m.), svah U hloubětínské vinice (Hloub) a svah Pod Hájem nad osadou Aloisov. Přírodní park navazuje ve východní části na přírodní park Klánovice-Čihadla. Je zajímavé, že západním směrem (do centra Prahy) pokračují zelené plochy (Na Balkáně, Na Krejčárku) a vrcholí úzkým hřbetem vrchu Vítkov (270 m n. m.), který zasahuje až do samého centra Prahy.

Geologické podloží tvoří převážně horniny ordoviku, které se ukládaly na dně poměrně studeného moře, které se rozlévalo ve starších prvohorách na území dnešní Prahy. V určitých obdobích se jednalo o depresi protaženou ve směru jihozápad – severovýchod s nehlubším prostředím a s maximální výplní v osní části.

Na tento soubor vrstev se dobře hodí označení pražská pánev. V té době docházelo k bohatému rozvoji nejrůznějších forem mořských živočichů, především trilobitů. Zástupci těchto populárních zkamenělin byli předmětem studia již od 18. století a v 19. století se o jejich výzkum zasloužil francouzský badatel Joachim Barrande, kterého osud, či politická situace zavály do Čech. Zde nakonec během několika desítek let vytvořil monumentální dílo, kterým proslavil české zkameněliny po celém světě. Detailní studium zkamenělin umožnilo rekon-

struovat geologický vývoj území – jak se jednotlivé vrstvy ukládaly, jak se prohlubovalo či naopak změlčovalo mořské dno. Nálezy různých druhů zkamenělin v jednotlivých vrstvách také odhalily dynamiku geologického vývoje. Pozoruhodný je tzv. Pražský zlom. Je to dislokační plocha, podél níž se navzájem posunovaly rozsáhlé vrstvy hornin. Jedná se o určitou dobu sesuvů, se kterými se setkáváme např. po rozsáhlých deštích na severní Moravě v oblasti flyše. K pohybum podél Pražského zlomu docházelo v hloubkách Země. Zatím nemáme přesný nástroj, kterým bychom mohli odhadnout délku celého procesu, jednalo se však jistě o tisíce let. Výsledek je však impozantní. Podél zlomu došlo k zaklesnutí severní kry vůči jižní, takže na ploše zlomu se stýká mnohem mladší zahořanské souvrství s horninami dobrotivského souvrství, skaleckými křemenci a dobrotivskými břidlicemi. V Hloubětíně, kde vycházejí tyto horniny na zemský povrch, je výška posunu mezi oběma krami minimálně 900 metrů. Geologický výzkum ukázal, že na některých místech byla výška posunu dokonce dvojnásobná.

V okolí hloubětínského zámečku jsou zastíženy dislokační plochy Pražského zlomu na zemském povrchu ve velmi instruktivním profilu. Území bylo proto vyhlášeno za přírodní památku Pražský zlom. Není součástí přírodního parku (leží v jeho bezprostřední blízkosti), rozhodně však stojí za návštěvu, neboť ukazuje geologickou stavbu přírodního parku, na které se geologické síly, které formovaly Pražský zlom, velmi výrazně podílely. Geologický podklad přírodního parku tvoří především drabovské křemence, břidlice libeňské a královodvorské.

Vzhledem k tomu, že území přírodního parku bylo poněkud stranou hlavních tras, zachovalo si dosud rozsáhlé pásy zeleně v sousedství vodních ploch říčky Rokytky i Hořejšího a Kyjského rybníka. Nejedná se však o původní přirozené porosty. To dokazuje, že ještě v nedávné minulosti (19. stol. a počátek 20. stol.) zde probíhala pastva a území mělo podstatně nižší procento zalesnění.

Ve 20. stol. se však změnil styl života s výrazným vlivem na přírodní prostředí a nejrůznější oázy zeleně ve městech získávají stále větší

význam jako útočiště rostlin a živočichů z okolní krajiny, která je intenzivně zemědělsky využívána. To ostatně pozorujeme na většině pražských maloplošných chráněných území, která se stávají genetikými bankami české krajiny a jejich význam i na celostátní úrovni roste.

Na území přírodního parku a v jeho bezprostředním okolí proběhla řada přírodovědeckých průzkumů, např. botanický průzkum přírodní památky Pražský zlom a jejího okolí.

Při biologickém průzkumu Hořejšího rybníka a jeho okolí v r. 2006 bylo zjištěno 106 druhů cévnatých rostlin, 7 druhů měkkýšů, 165 druhů motýlů, z obojživelníků ropucha obecná a skokan zelený, z plazů slepýš křehký. Ze 14 druhů ptáků můžeme jmenovat poláka chocholačku a potápku malou. Z vodních savců uvedme ondatru pižmovou. V lesních porostech hnízdí např. datel černý, káně lesní a řada drobných pěvců. Celá oblast je též významným refugiem organismů vázaných na vodní biotopy a les s výskytem mnoha druhů, které jsou zařazeny mezi druhy zvláště chráněné.

V přírodní památce Pražský zlom je názorně odkryta plocha, podle které se o několik set metrů posunuly různě staré vrstvy hornin ordoviku. Proto se zde stýká mladší zahořanské souvrství s horninami dobrotivského souvrství. To poskytuje důkaz o složitých a dynamických dějích, které se odehrávaly v dávné geologické minulosti a vedly ke vzniku složitě geologické stavby přírodního parku Smetanka

